

Zbornik što ga čitatelj ima u rukama obuhvaća radove pripremljene za interdisciplinarni znanstveno-stručni skup *Makarsko primorje od kraja Drugog svjetskog rata do 2011. godine* (Makarska, 3. i 4. svibnja 2012. godine). Dvadeset i jedan tekst u zborniku napisala su trideset dva autora različitih znanstvenih i stručnih interesa. Pretežiti broj (18) radova iz područja je društvenih i humanističkih znanosti (sedam ih je iz polja sociologije, pet iz povijesti, a ostali su iz znanstvenih polja demografije, etnologije i antropologije, prava, psihologije te arheologije). Dva su rada s područja prirodnih znanosti, točnije geofizike, a jedan iz tehničkih znanosti, iz urbanizma. Radovi su razvrstani u šest tematskih cjelina: *Stanovništvo i njegove mogućnosti*, *Mjesna naseljska mreža i samouprava*, *Gospodarska evolucija: od poljodjelstva do prometa i turizma*, *Potresi 1962. godine u lokalnoj povijesti*, *Zapisi o identitetu*, *U ono vrijeme obrane...* Valja istaknuti kako u tekstovima o istim ili sličnim temama autori, nerijetko, raspolažu različitim izvorima podataka i koriste različite vremenske nizove, pa se stoga može steći dojam slabije preglednosti ili heterogenosti zbornika. No urednici drže kako upravo takva pluralnost istraživačkih pristupa pruža bolji uvid u analizirane pojave i njihove izvore.

Dvije činjenice posebno određuju kontekst i zbornika i skupa. Prvo, razorni potresi na Makarskom primorju 1962. godine ostavili su dubok trag u kolektivnom sjećanju i društvenim praksama stanovništva. Događaji i društveni procesi koji su potom uslijedili trajno su promijenili krajobraz ovoga područja te društvene i gospodarske odnose u lokalnoj zajednici. Stoga nam se osmišljavanje i organizacija znanstveno-stručnog skupa s ciljem obilježavanja pola stoljeća od nemilih događaja nametnulo samo po sebi. Drugo, u okviru društvenih i humanističkih znanosti nije bilo sustavnog, znanstveno utemeljenog pristupa ispitivanju i analizi socijalnih procesa koji su prethodili potresima

te koji su potom uslijedili na Makarskom primorju, pa se može reći kako je ono u tom smislu *terra incognita*. Zbornik i skup u tom pogledu teže biti koristan poticaj.

Zbornik i skup plod su suradnje Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar i Grada Makarske. Osobitu zahvalu upućujemo gradonačelniku, g. Marku Ožiću Bebeku, do-gradonačelniku, g. Ivanu Ivandi, i gradskim vijećnicima koji su, vjerujući u projekt, nesebično financijski i organizacijski poduprli skup i izdavanje zbornika radova. Nadamo se kako će se ta suradnja nastaviti i ubuduće, ne samo na korist hrvatske znanosti nego i u interesu žitelja Makarskog primorja. Također, dugujemo zahvalnost ravnatelju Instituta, prof. dr. sc. Vladi Šakiću, te prof. dr. sc. Ivanu Rogiću na potpori i savjetima tijekom realizacije projekta. Razložno se nadamo da će zbornik potaknuti javnu raspravu o analiziranoj tematici te biti „okidač“ za buduće analize razvojnih perspektiva i identitetskih odrednica Makarskog primorja.

Urednici

U Zagrebu, travnja 2012.